

Subcommissie: Dimitri Gilissen (voorzitter), Henk van Deún, Maarten van Heuven, Floor de Koning, Lars Roodenburg, Ruurt Wiegant en Joost Gerrits (commissiegriffier)

Overige deelnemers: Frank Halsema (concernmanager Financiën en Control), Gerth Molenaar (secretaris Rekenkamer) en Katie Zwetsloot (manager concernaudit)

Afgemeld: Rob Bouman en Eelke Jan Jongsma (BDO Accountants)

Niet aanwezig: Cees Bos

1a. Opening en mededelingen

De voorzitter heet allen welkom en opent de vergadering. Rob Bouman en Eelke Jan Jongsma hebben zich afgemeld omdat er voor hen geen relevante onderwerpen op de agenda staan.

De heer Halsema wijst op de gewoonte om bij de bespreking van cyclusdocumenten de behandelend coördinator in de vergadering uit te nodigen. Voor vandaag lukte dat niet, want de afdeling heeft de handen vol aan het beantwoorden van raadvragen over de jaarstukken en de voorjaarsnota.

1b. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld zoals voorgelegd.

2. Vaststellen verslag van 14 mei 2018 (bijlage 2a)

Zie blz. 2, derde alinea van agendapunt 4, lidmaatschap fractiemedewerkers. De voorzitter merkt op dat hijzelf en de commissiegriffier zouden inventariseren of de mogelijkheid om fractiemedewerkers te benoemen zou leiden tot meer animo voor deelname aan de subcommissie.

Zie blz. 3, laatste regel, 'Dat de gemeente verscherpt toezicht wordt opgelegd ligt niet in de lijn der verwachting.' In aansluiting hierop meldt de heer Halsema dat de provincie de gemeente er inmiddels schriftelijk van op de hoogte heeft gesteld dat verscherpt toezicht inderdaad niet aan de orde is.

Zie blz. 4, laatste regel, 'Naar aanleiding van de bevindingen 2016 is het transitieplan inkoop nu goed op orde.' Het *plan* is op orde, verduidelijkt de heer Halsema, wat niet per definitie wil zeggen dat dan ook de inkoop op orde is. Het plan geeft echter alle aanleiding om te vertrouwen dat die op orde komt.

Met inachtneming van de opmerkingen wordt het verslag vastgesteld.

3. Ingekomen en verzonden stukken

a. Concernaudit, Jaarplan 2018. Dit is de commissie ter kennisname toegezonden; het is reeds door het college vastgesteld.

Desgevraagd licht mevrouw Zwetsloot toe dat de inkoop van personeel, inclusief subsidies (blz. 7 en 8) alle organisatieonderdelen betreft. In de pilot met blockchain voor externe inhuur is een SMART contract ontwikkeld. De werkwijze wordt gedurende drie maanden getest met vijf externe partijen. Het gaat om een besloten pilotproject; het loopt in een gesloten cloud bij KPN. Utrecht is de tweede gemeente in Nederland die zo'n project draaiend heeft. Wellicht biedt dit op termijn mogelijkheden voor vermarkting van het concept. Het is echt pionieren, vult de heer Halsema aan; er wordt nog veel onderzoek gedaan naar de rendementskansen. Als het eenmaal goed loopt, is de blockchain aansluiten op de financiële administratie de volgende stap. De heer Halsema stelt voor om de *audit innovator* te vragen om een en ander nader aan de subcommissie toe te lichten, bijvoorbeeld na de zomer. De aanwezigen voelen daarvoor.

4. Jaarstukken 2017, Voorjaarsnota 2018 en het coalitieakkoord 2018–2022

De inbreng van de subcommissie zal worden verwoord in een adviesbrief aan de Commissies M&S en S&R, toegespitst op technisch–financiële onderwerpen. De heer Gerrits vult aan dat hij de inbreng naar aanleiding van het accountantsverslag (vorige vergadering) een eerste opzet van de adviesbrief heeft gemaakt. Daar kunnen de opmerkingen van vandaag aan worden toegevoegd.

De accountant heeft de heer Gerrits laten weten dat de definitieve versie van het accountantsrapport aan het eind van deze week kan worden verwacht. De accountant zal ook zijn LOR (letter of representation) nog aan de gemeente sturen. Volgens de heer Halsema zullen de stukken tijdig voor de commissiebehandeling compleet zijn.

4.1 Jaarstukken 2017

De fracties hebben opmerkelijk veel vragen gesteld, meer dan 500. Het complete overzicht, inclusief beantwoording, zal aan alle raadsleden worden toegestuurd. Vanuit de subcommissie wordt opgemerkt dat het prettig zou zijn als een volgende keer de begroting per programma wordt bijgevoegd, bij voorkeur in toegankelijke tabellen.

Er wordt gewezen op de onevenredige afname van de reserves. Volgens de heer Halsema worden voor overschotten uit de jaarrekening bestedingsvoorstellen in de voorjaarsnota gedaan. De mutatie loopt via de algemene reserve. De subcommissie dringt aan op een toelichting hierop in de adviesbrief, want het verklaart de hoogte van de onttrekking aan de reserves. In dit verband verwijst de heer Halsema naar blz. 342 van het document.

Ten behoeve van betere doorzoekbaarheid zou het handig zijn als bij de kop- en voetnoten de titel van het hoofdstuk wordt vermeld.

Er wordt opgemerkt dat er bij alle financiële stukken een motivering toepasselijkheid verordening voor het raadgevend referendum wordt gegeven. Zou het niet efficiënter zijn om de verordening aan te passen, zodat niet alle stukken zo hoeven te worden opgemaakt? Voor deze suggestie is brede steun; in de adviesbrief zal worden opgenomen dat de subcommissie adviseert om de referendumverordening zodanig aan te passen dat voor stukken die zien op cyclusedocumenten de motivatie niet nodig is.

4.2 Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage 2018

Zie de subsidiestaat; deze wordt enigszins verwarrend gevonden. Aan verschillende programma's worden subsidies uit verschillende budgetten toegekend; de informatie is niet goed te interpreteren als je niet weet om welke partijen het gaat, en waarom zij subsidie ontvangen. Er kunnen aan de subsidiestaat gemakkelijk verkeerde conclusies worden verbonden, vindt de subcommissie. De heer Halsema licht toe dat de gemeente bepaalde partijen subsidies verleent om de doelen te realiseren die in de begroting zijn opgenomen. Om die reden is de subsidiestaat ingedeeld naar begrotingsprogramma's, inclusief participatiedoelstellingen, zodat er een link is tussen de begroting, de doelstellingen en de manier van realisatie. Niet alle doelen realiseert de gemeente zelf; er zijn er ook uitbesteed aan externe partijen, de gesubsidieerde instellingen. Wat zo'n externe partij dan concreet doet, staat in de onderliggende beleidsnota. De voorzitter wijst erop dat het Subsidieregister 2018 [te downloaden](#) is als Excelbestand. Na enige gedachtewisseling wordt geconcludeerd dat dit geen onderwerp is om te vermelden in de adviesbrief.

Zie de 'was- wordt lijst' van doelstellingen (blz. 42). Om onnodige discussie te voorkomen lijkt het de voorzitter verstandig om de raadsleden erop attent te maken dat dit betekent dat in de volgende begroting wordt verwerkt welke de indicatoren er komen te vervallen of worden toegevoegd.

Er zijn drie PM-posten in de voorjaarsnota vermeld, namelijk voor regiovervoer, centraal depot en vastgoed. Van bedragen waarover het mogelijk zou kunnen gaan, wordt geen nadere indicatie gegeven. De heer Halsema legt uit dat er een PM-post wordt gemaakt als er een ontwikkeling wordt gesignaleerd waarvan de omvang nog niet geïndiceerd kan worden. Er wordt opgemerkt dat de gemeente voor het regiovervoer een bijdrage van de provincie krijgt – waarschijnlijk nog maar de helft. Daarmee is de bandbreedte duidelijk, vindt de subcommissie. Het kan een tegenvaller worden, erkent de heer Halsema, maar zeker is dat nog niet. Er wordt juist PM vermeld omdat er wordt verondersteld dat de provinciale bijdrage er komt. De organisatie stuurt er wel op, door te kijken wat de uiteindelijke omvang van de post zou kunnen worden. Dat is pas duidelijk als de hoogte van het bedrag vast staat én als de gemeente een beeld heeft van wat zij in haar lopende beleid zelf kan oplossen.

Zie blz. 20 en 21. Waarom is het bij Transitie organisatieonderdeel wijken wél mogelijk om voor 2019 een bedrag op te voeren, en voor de andere onderdelen niet? Er zijn ook jaren waarbij simpelweg nul wordt vermeld. De heer Halsema legt uit dat er in elk geval geld nodig is om een transitie te doen (frictiekosten). Onderdeel van de transitie is dat je bepaalt welke formatie er nodig is, maar van die uitkomst is van tevoren geen inschatting te maken; vandaar dat daar dan PM wordt neergezet. Voor de voor 2018 en 2019 genoemde bedragen kan de transitie worden ingezet; de uitkomst zal zijn dat de afdeling daarna weer op orde is en dat er dan wellicht inzicht of capaciteit en doelen matchen. Misschien moet er capaciteit bij; dat is dan vervat in 'PM.'

De subcommissie overweegt het advies om bij een volgende bestuursrapportage te zorgen voor meer inzicht in de omvang van de PM-posten, maar verwacht dat het ook wel verhelderend zal zijn als de kaders duidelijk zijn.

Zijn de PM-posten in het risicomodel opgenomen? De heer Halsema zal dat voor de betreffende posten nagaan, maar tekent daarbij aan het lastig te beoordelen is of een PM-post in het risicomodel moet worden opgenomen als de effecten nog niet inzichtelijk zijn. De richtlijn zou kunnen zijn, stelt de voorzitter, dat men uitgaat van het *worst case scenario*. Daarmee zijn risico's wel enigszins te kwantificeren. Aan de verklaring van de PM-posten zou een indicatie kunnen worden gegeven van wanneer de afdeling verwacht meer over de omvang te kunnen zeggen. Dit zal aan de adviesbrief worden toegevoegd.

4.3 Coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen'

Zie de tabel op blz. 49, Aangepaste tabel Investeringsagenda Groei, tranche 2019. De voorzitter merkt op dat daar een post is weggefallen, namelijk Flexibele investeringen voor blauw-groene verbindingen. Hij pleit ervoor de post toch te vermelden, met vermelding nul. In de voorjaarsnota staat het wél goed (zie blz. 24 en 25). De heer Halsema zal dit nog nagaan. De raad zou er ook vragen over kunnen stellen.

De heer Gerrits wijst erop dat het coalitieakkoord doelstellingen bevat, bijvoorbeeld inzake de gemeentelijke energie-inkoop. Aan de raad zou kunnen worden meegegeven dat het college dergelijke concrete doelstellingen in de begroting opneemt, zodat de voortgang kan worden gemonitord. Een neutrale formulering zou kunnen zijn dat het in de rede ligt om nog eens goed naar prestatie- en effectindicatoren te kijken als beleidsdoelen veranderen. Daarnaast zou erop kunnen worden gewezen dat uit raadsaudits is gebleken dat er continu aandacht zou moeten zijn voor de wijze waarop prestatie- en effectindicatoren worden geformuleerd.

5. Concept-adviesbrief subcommissie aan commissies M&S en S&R

Zie het concept, bij vergaderstukken. Geen van de aanwezigen heeft er opmerkingen over. Er wordt afgesproken dat de commissiegriffier de brief aanvult en in concept ter becommentariëring rondmailt.

6. WTTK

De ambtelijke organisatie heeft voorgesteld om nog een technische briefing over het grondbeleid te organiseren. Een korte rondvraag wijst uit dat daar behoefte aan is; er is zelfs geopperd om dit soort bijeenkomsten in het najaar te herhalen, vóór het sluiten van de technisch-politieke vragenronde bij de begroting. Uit de gedachtewisseling die hierop volgt blijkt dat het belangrijk is om een goed tijdstip voor de bijeenkomsten te kiezen. De heer Halsema is voorstander van de briefings, want alles wat mondeling kan worden uitgewisseld, scheelt de ambtelijke organisatie veel tijd en energie. De heer Halsema wil de bijeenkomsten graag organiseren, maar verwacht dan wel dat de fracties in de procedure minder vragen zullen indienen. De leden van de subcommissie kunnen dat in hun fracties aankaarten.

De voorzitter merkt op dat er inmiddels twee rapporteurs zijn voor Duurzaamheid en één rapporteur voor Jeugd. Er wordt nog een rapporteur voor het programma Jeugd gezocht vanuit de oppositie. De commissiegriffier vult aan dat het voor korte tijd is, namelijk de komende twee weken. Het werk moet vóór de commissiebehandeling gereed zijn.

Deelnemers aan de Verantwoordingsdag (12 juni a.s.) wordt verzocht zich per e-mail bij de commissiegriffier te melden. Veel aanmeldingen zijn er nog niet, constateert de voorzitter; er wordt afgesproken dat alle leden van de subcommissie hun fracties én achterban hier nogmaals op zullen wijzen. Op www.utrecht.nl/begroten is uitleg te vinden.

7. Jaarplan najaar 2018

Na het zomerreces vergadert de subcommissie voortaan op een donderdag, van 09.30–11.00 uur. De volgende vergadering is op 30 augustus a.s. Daarna zijn de vergaderdata 27 september en 29 november.

8. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraagmogelijkheid. De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun komst, en sluit de vergadering.